

Sbírka zákonů

Republiky československé

Částka 4

Vydána dne 12. března 1959

Cena Kčs 1,—

OBSAH:

(8. a 9.) 8. Zákon, kterým se stanoví základní pravidla o státním rozpočtu a o hospodaření s rozpočtovými prostředky. — 9. Rozpočtový zákon na rok 1959.

8

Zákon

ze dne 20. února 1959,

kterým se stanoví základní pravidla o státním
rozpočtu a o hospodaření s rozpočtovými
prostředky

Národní shromáždění Republiky českoslo-
venské usneslo se na tomto zákoně:

Díl I

Úvodní ustanovení

§ 1

(1) Státní rozpočet je základním finančním
plánem státu.

(2) Zdrojem příjmů státního rozpočtu je
především socialistická výroba a budovatelské
úsilí pracujícího lidu. Prostředky státního
rozpočtu slouží k finančnímu zabezpečení
hospodářské a kulturní výstavby a k upevňo-
vání moci a síly republiky.

(3) Státní rozpočet vychází z pětiletých
plánů rozvoje národního hospodářství. Je
spjat s ročními plány rozvoje národního hos-
podářství a opírá se o finanční plány a roz-
počty ministerstev, podniků státního socia-
listického sektoru a národních výborů.

(4) K zabezpečení cílů státního rozpočtu se
rozvíjí tvůrčí účast lidu, jako jediného hos-

podáře a společenského vlastníka všeho ná-
rodního majetku, na řízení hospodářství a
správě státu.

Díl II

Všeobecná ustanovení o státním rozpočtu

§ 2

(1) Celková výše příjmů a výdajů státního
rozpočtu se stanoví pro každý rok rozpočto-
vým zákonem v souladu s úkoly pětiletého
plánu.

(2) Rozpočtový rok je shodný s rokem ka-
lendářním.

(3) Státní rozpočet musí být vyrovnaný.

§ 3

Státní rozpočet je jednotný. Skládá se
z rozpočtů ministerstev a ostatních ústřed-
ních úřadů a orgánů a z rozpočtů národních
výborů; součástí státního rozpočtu je rozpo-
čet Slovenska.

§ 4

(1) V rámci státního rozpočtu se stanoví
pro každý rozpočtový rok příjmy a výdaje
rozpočtu Slovenska a rozpočtů národních vý-
borů.

(2) Slovenská národní rada může zvýšit
příjmy rozpočtu Slovenska nad stanovenou
částku a o tutéž částku zvýšit i výdaje.

(3) Národní výbor může zvýšit příjmy svého
rozpočtu nad stanovenou částku a o tutéž
částku zvýšit i výdaje.

§ 5

Zapojení organizací na státní rozpočet

(1) Hospodářské organizace státního socialistického sektoru jsou zapojeny na státní rozpočet finančními vztahy, určenými v jejich finančních plánech. Tyto vztahy upravují zvláštní předpisy.

(2) Rozpočtové organizace jsou na státní rozpočet zapojeny buď hrubými příjmy a výdaji anebo finančními vztahy (zvláštní rozpočtové organizace).

(3) Organizacím, které plní důležité veřejné úkoly, mohou být poskytovány příspěvky ze státního rozpočtu za podmínek stanovených ministerstvem financí.

§ 6

Skladba státního rozpočtu

(1) Skladba státního rozpočtu musí odpovídat organizační struktuře hospodářství a státní správy a musí být jednoduchá, jasná a přehledná.

(2) Skladbu státního rozpočtu stanoví ministr financí.

§ 7

Sestavování státního rozpočtu

(1) Vláda stanoví lhůty pro sestavování státního rozpočtu.

(2) Při sestavování návrhu svého rozpočtu jsou všechny organizace povinny:

- a) odkrývat všechny zdroje pro zvýšení příjmů a snížení výdajů a využívat jich;
- b) zařazovat do rozpočtu výdaje pouze v částkách nutných k účelnému a hospodárnému plnění úkolů.

§ 8

Hospodaření podle státního rozpočtu

(1) Prostředků určených ve státním rozpočtu k úhradě výdajů smí být použito jen k účelům, pro které byly určeny, a jen do výše stanovené rozpočtem. Ministr financí stanoví, ve kterých případech může být uvedených prostředků použito k jinému účelu.

(2) Vláda může povolit uskutečnění výdaje nezbytného pro národní hospodářství a nezajištěného ve státním rozpočtu, pokud jej nelze krýt v rozpočtu ministerstva, ústředního úřadu nebo orgánu, v rozpočtu kraje nebo v rozpočtu Slovenska, zajistí-li jeho úhradu vyššími příjmy nebo úsporami na jiných výdajích ve státním rozpočtu, popřípadě odsunutím jiného, méně naléhavého výdaje. Obdobně může vláda povolit snížení některého příjmu státního rozpočtu, jestliže toto snížení vyváží zvýšením jiného příjmu státního rozpočtu nebo snížením výdajů.

§ 9

Odpovědnost za hospodaření

Vláda a každý její člen, sbor pověřenců a každý jeho člen, vedoucí ústředních úřadů a orgánů a rady národních výborů odpovídají za to, že v oboru jejich působnosti budou všechny plánované úkoly plněny hospodárně, že budou zjišťovány a využívány rezervy v hospodářství, že příjmových částek státního rozpočtu bude přinejmenším dosaženo a že výdajové částky nebudou překročeny, s výjimkou případů přípustných podle tohoto zákona.

§ 10

Časové použití rozpočtových prostředků

(1) Rozpočtových prostředků může být použito pouze do konce rozpočtového roku, a to jen k úhradě výdajů splatných do konce tohoto roku.

(2) Úhrada výdajů, které mají a mohou být uskutečněny ze státního rozpočtu v běžném rozpočtovém roce, nesmí být odsunuta k tíži státního rozpočtu na příští rok.

(3) Poukazovat rozpočtové prostředky předem k úhradě výdajů splatných po uplynutí běžného rozpočtového roku není přípustné.

(4) Tvořit rezervy z rozpočtových prostředků není přípustné, pokud není dále stanoveno jinak.

(5) Národní výbory si mohou ponechat část přebytků rozpočtového hospodaření a použít

jich v příštích letech. Ministr financí stanoví zásady pro hodnocení výsledků hospodaření národních výborů.

(6) K zabezpečení plynulého chodu hospodaření a řádného plnění závazků organizacemi, které hospodaří s rozpočtovými prostředky, jakož i z jiných vážných důvodů, může ministr financí stanovit odchylky od ustanovení odstavců 1 až 4.

§ 11

Zjišťování rozpočtových důsledků zákonů a jiných opatření

(1) U návrhů zákonů, zákonných opatření předsednictva Národního shromáždění, zákonů Slovenské národní rady, vládních nařízení a usnesení, nařízení a usnesení sboru pověřenců, nařízení a vyhlášek ministrů a pověřenců a u všech opatření ministerstev, ústředních úřadů a orgánů, jakož i u návrhů nařízení a usnesení národních výborů a jejich rad, musí být s největší odpovědností zváženy a v návrzích vyjádřeny také jejich důsledky hospodářské a finanční. Důsledky těchto opatření pro příjmy a výdaje státního rozpočtu je třeba vyčíslit a výpočet připojit k návrhu opatření. Při každém navrhovaném opatření se musí zkoumat, zda jeho povaha připouští zavedení nových příjmů státního rozpočtu a v kladném případě se musí nové příjmy vždy navrhnout.

(2) U všech opatření uvedených v odstavci 1, jimiž se zvyšují výdaje nebo snižují příjmy státního rozpočtu, musí být zároveň navržena úhrada zvýšeného výdaje nebo náhrada úbytku příjmů.

§ 12

Zatímní vedení státního hospodaření

Vláda učiní vhodná opatření pro státní hospodaření v době od 1. ledna rozpočtového roku do vyhlášení rozpočtového zákona na příslušný rok, nebude-li rozpočtový zákon vyhlášen před 1. lednem rozpočtového roku.

Díl III

Rozpočty národních výborů

§ 13

(1) Každý národní výbor sestavuje svůj rozpočet a hospodaří podle něj.

(2) Národní výbory zajišťují pomocí rozpočtů rozvoj výroby a placených služeb pro obyvatelstvo ve svých obvodech působnosti k dalšímu nepřetržitému vzestupu a rozvoji hmotné a kulturní úrovně pracujících a k dalšímu rozvoji svých obcí, měst, okresů a krajů; přitom musí dbát jednoty a souladu celostátních a místních zájmů.

§ 14

(1) Rozpočet národního výboru musí být vyrovnaný.

(2) Vláda stanoví národním výborům podíly na státních příjmech a přiděly ze státního rozpočtu.

§ 15

Doplňkové rozpočty národních výborů

(1) Dosáhne-li národní výbor nadplánových příjmů nebo úspor na výdajích při řádném plnění všech svých úkolů, může sestavit doplňkový rozpočet; schvaluje jej národní výbor.

(2) Doplňkový rozpočet musí být vyrovnaný.

(3) Doplňkový rozpočet je součástí rozpočtu národního výboru.

§ 16

Půjčky a záruky národních výborů

(1) Národní výbory nemohou uzavírat půjčky.

(2) Národní výbory se mohou zaručovat jen za závazky podřízených podniků a jen do výše úměrné příjmům národního výboru z hospodářské činnosti; podrobnosti upraví ministerstvo financí. Za jiné závazky se mohou národní výbory zaručovat jen podle zvláštních předpisů.

§ 17

Rozpočtové řády národních
výborů

Způsob sestavování, vyrovnání, projednání a schvalování rozpočtů národních výborů a hospodaření podle nich a jeho kontrolu, jakož i podmínky pro tvoření rezerv v rozpočtech upravují rozpočtové řády národních výborů. Rozpočtové řády vydává ministr financí.

Díl IV

Kontrolní působnost ministerstva financí

§ 18

(1) Ministerstvo financí provádí soustavnou kontrolu finančního hospodaření na základě kontroly plnění státního rozpočtu ve všech jeho částech. Úkolem této kontroly je zkoumat rozbohem ekonomických souvislostí, jak jsou zabezpečovány a plněny úkoly státního plánu a rozpočtu, uspokojovány potřeby společnosti a zda byly dodrženy zásady státní finanční politiky. Tuto soustavnou ekonomickou kontrolu doplňuje účelně prověrkami v ministerstvech, ústředních úřadech a orgánech, v ústředních organizacích a u národních výborů a v organizacích těmto orgánům podřízených, při kterých si ověřuje i správnost metodiky financování. Tím ministerstvo financí napomáhá maximální tvorbě všech zdrojů a jejich nejefektivnějšímu využívání, a odstraňuje nedostatky v hospodaření; zároveň navrhuje opatření k trvalému rozvoji výrobních sil a upevňování socialistických výrobních vztahů.

(2) Ministerstvu financí přísluší provádět svým zvláštním revizním útvarem revize hospodaření rozpočtovými prostředky v ministerstvech, ústředních úřadech a orgánech, v ústředních organizacích a u krajských národních výborů a metodicky usměrňovat tuto prověřkovou a revizní činnost v oboru ministerstva financí. Revize hospodaření rozpočtovými prostředky musí být provedena alespoň jednou za dva roky, pokud prováděcí předpisy nestanoví jinak.

(3) Kontrolní orgány, které provádějí prověrky a revize, jsou oprávněny provádět

všechny úkony, které jsou nutné k prověrkám a revizím, zejména vstupovat do veškerých místností, zařízení a prostorů náležejících prověřované (revidované) organizaci, zabezpečit prověřovaný (revidovaný) materiál, popřípadě vzít jej do úschovy, je-li nebezpečí, že bude ztracen nebo zavlčen, a nebránit-li tomu důležitý obecný zájem.

(4) Vedoucí organizací nebo pracovníci jimi zmocnění jsou povinni na požádání poskytnout kontrolním orgánům veškerou pomoc k řádnému provedení prověrky (revize), zejména jsou povinni předkládat veškeré požadované písemnosti, zvláště písemnosti národohospodářské evidence, rozpočty, finanční plány a rozborů, materiál o prověrkách, revizích a inspekcích všeho druhu provedených kterýmkoli orgánem.

(5) Vedoucí a ostatní pracovníci organizace jsou povinni podávat kontrolním orgánům požadovaná vysvětlení a znalecké a jiné odborné posudky.

(6) Kontrolní orgány jsou povinny zachovávat státní, hospodářské a služební tajemství o věcech, o nichž se dozvěděli při své činnosti.

(7) Všechny státní orgány jsou povinny poskytovat v mezích své působnosti kontrolním orgánům účinnou pomoc.

(8) Ministr financí v dohodě se zúčastněnými ministry a vedoucími ústředních úřadů a orgánů vydá podrobnější předpisy zejména o prověrkách a revizích prováděných ministerstvem financí.

(9) Zvláštní předpisy o kontrole daní, dávek a poplatků nejsou dotčeny.

Díl V

Ustanovení závěrečná

§ 19

Vláda se zmocňuje použít k úhradě závazků minulých let finančních přebytků hospodaření let minulých.

§ 20

(1) Ministr financí upraví prováděcími předpisy

- a) sestavování návrhu státního rozpočtu, hospodaření rozpočtovými prostředky a finanční hospodaření rozpočtových organizací, jakož i poskytování úvěrů těmto organizacím,
- b) platební a zúčtovací styk a pokladní operace organizací státního socialistického sektoru a jejich kontrolu peněžními ústavy, zejména kontrolu čerpání mzdových fondů, jakož i důsledky porušení finanční kázně,
- c) provozování loterií a jiných podobných her, popřípadě jejich organizací.

(2) Ministr financí upraví pro ostatní organizace socialistického sektoru věci uvedené v odst. 1 písm. b), a to v dohodě s příslušnými ústředními těchto organizací a zúčastněnými ústředními úřady.

§ 21

Generální ředitel Státní banky československé upraví na základě předpisů vydaných podle ustanovení § 20 odst. 1 písm. a) a b) a odst. 2 směrnicemi podrobněji financování základních prostředků a jeho kontrolu, úvěrování, platební a zúčtovací styk, pokladní operace a kontrolu čerpání mzdových fondů.

§ 22

Ministr financí vydá v dohodě s předsedou Ústředního svazu výrobních družstev statuty upravující organizaci, úkoly a hospodaření fondů dlouhodobého úvěru pro organizace výrobního družstevnictví v českých krajích.

§ 23

(1) Zrušují se všechny předpisy, které odporují tomuto zákonu; zejména se zrušují

zákon č. 83/1952 Sb., o rozpočtech národních výborů, a zákon č. 86/1952 Sb., o kontrolní a revizní správě ministerstva financí.

(2) Ustanovení zákona č. 83/1958 Sb., o úpravě finančního plánování a finančního hospodaření národních podniků a ostatních hospodářských organizací státního socialistického sektoru, nejsou dotčena.

§ 24

Tento zákon nabývá účinnosti ode dne 1. ledna 1959; provedou jej všichni členové vlády.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Dolanský v. r.

Kopecký v. r.

inž. Jankovcová v. r.

Barák v. r.

inž. Šimůnek v. r.

dr. Kyselý v. r.

Plojhar v. r.

dr. Šlechta v. r.

Bakuľa v. r.

David v. r.

Đuriš v. r.

Krajčír v. r.

Krošnár v. r.

generálplukovník Lomský v. r.

Machačová v. r.

dr. Nejedlý v. r.

Poláček v. r.

Tesla v. r.

Uher v. r.

Beran v. r.

Jonáš v. r.

dr. Kahuda v. r.

Reitmajer v. r.

dr. Škoda v. r.

dr. Vlasák v. r.

Brabec v. r.

inž. Černý v. r.

dr. Neuman v. r.

Ouzký v. r.

Pospíšil v. r.

inž. Púčik v. r.

9

Rozpočtový zákon na rok 1959

ze dne 20. února 1959

Národní shromáždění Republiky československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1

**Úkoly státního rozpočtu
na rok 1959**

Úkolem státního rozpočtu na rok 1959 je zabezpečit na základě rozvoje tvůrčí aktivity pracujících potřebné finanční prostředky pro další hospodářský a kulturní rozvoj republiky v souladu se státním plánem rozvoje národního hospodářství a přispět tak k dovršení socialistické výstavby. Nové metody řízení, plánování a financování mají přispět k tomu, aby všechny podniky a národní výbory plnily své úkoly vůči společnosti, maximálně zvyšovaly vlastní prostředky a nejefektivněji využívaly všech zdrojů.

§ 2

**Stanovení výše státního
rozpočtu**

(1) Celkové příjmy státního rozpočtu se stanoví částkou 96 230 649 000 Kčs, celkové výdaje se stanoví částkou 95 913 411 000 Kčs, takže vyplývá přebytek 317 238 000 Kčs; v rámci státního rozpočtu se stanoví pro rozpočet Slovenska příjmy částkou 15 667 896 000 Kčs a výdaje částkou 17 525 079 000 Kčs.

(2) Ve státním rozpočtu jsou obsaženy rozpočty národních výborů, jejichž příjmy i výdaje činí 33 015 786 000 Kčs.

§ 3

Tento zákon nabývá účinnosti ode dne 1. ledna 1959; provedou jej ministr financí a ostatní členové vlády.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Šíroky v. r.

Dolanský v. r.

Kopecký v. r.

inž. Jankovcová v. r.

Barák v. r.

inž. Šimůnek v. r.

dr. Kyselý v. r.

Plojhar v. r.

dr. Šlechta v. r.

Bakuľa v. r.

David v. r.

Ďuriš v. r.

Krajčír v. r.

Krošnár v. r.

generálplukovník Lomský v. r.

Machačová v. r.

dr. Nejedlý v. r.

Poláček v. r.

Tesla v. r.

Uher v. r.

Beran v. r.

Jonáš v. r.

dr. Kahuda v. r.

Reitmajer v. r.

dr. Škoda v. r.

dr. Vlasák v. r.

Brabec v. r.

inž. Černý v. r.

dr. Neuman v. r.

Ouzký v. r.

Pospíšil v. r.

inž. Púčik v. r.

Celkový přehled státního rozpočtu Československé republiky na rok 1959

Příjmy	Kčs (v tisících)	Výdaje	Kčs (v tisících)
Příjmy od socialistického sektoru	81 771 393	Hospodářství	45 703 127
		Kulturní a sociální opatření . .	38 414 906
Daně, dávky a poplatky od obyvatelstva	11 313 699	Obrana a bezpečnost	8 788 728
Ostatní příjmy	3 145 557	Správa	3 006 650
Úhrn	96 230 649	Úhrn	95 913 411

Přebytek 317 238 000 Kčs

Úhrn rozpočtů národních výborů obsažených ve státním rozpočtu

Příjmy	Kčs (v tisících)	Výdaje	Kčs (v tisících)
Vlastní příjmy	6 999 687	Hospodářství	13 222 554
Podíly na státních příjmech . .	3 846 698	Kulturní a sociální opatření . .	18 012 644
Příděl ze státního rozpočtu . .	22 169 401	Správa	1 780 588
Úhrn	33 015 786	Úhrn	33 015 786

Přehled příjmů a výdajů jednotlivých krajů
(v tisících Kčs)

Kraj	Vlastní příjmy	Podíly na státních příjmech	Příděly ze státního rozpočtu	Úhrn příjmů	Úhrn výdajů
Praha ÚNV	537 499	639 430	766 890	1 943 819	1 943 819
Pražský	644 917	332 581	1 637 719	2 615 217	2 615 217
Českobudějovický . .	303 282	129 744	1 003 893	1 436 919	1 436 919
Plzeňský	360 096	149 019	1 067 262	1 576 377	1 576 377
Karlovarský	165 720	52 357	1 220 276	1 438 353	1 438 353
Ústecký	368 303	129 321	1 517 538	2 015 162	2 015 162
Liberecký	265 987	162 155	794 977	1 223 119	1 223 119
Hradecký	331 693	214 439	808 289	1 354 421	1 354 421
Pardubický	258 537	115 724	711 261	1 085 522	1 085 522
Jihlavský	272 527	130 491	801 121	1 204 139	1 204 139
Brněnský	590 749	358 070	1 259 598	2 208 417	2 208 417
Olomoucký	354 470	216 772	907 017	1 478 259	1 478 259
Gottwaldovský	322 698	193 978	806 199	1 322 875	1 322 875
Ostravský	397 245	252 926	1 880 329	2 530 500	2 530 500
K. Vary MěNV	20 420	11 417	67 807	99 644	99 644
M. Lázně MěNV	4 988	5 651	24 608	35 247	35 247
F. Lázně MěNV	1 112	681	16 623	18 416	18 416
ČESKÉ KRAJE	5 200 243	3 094 756	15 291 407	23 586 406	23 586 406
SLOVENSKÉ KRAJE . .	1 799 444	751 942	6 877 994	9 429 380	9 429 380
ČSR	6 999 687	3 846 698	22 169 401	33 015 786	33 015 786

Administrace Praha 1-Malá Strana, Tržiště č. 9. Telefon č. 495-41 až 49. — Účet Státní banky československé, m. pob. Praha, směr. č. 9100-1, účet č. 53-150-5320. — Roční předplatné Kčs 36,—, s přílohou 46,—. Frankované reklamace se uznávají, jen dojdou-li do 28 dnů po vydání (zaplacení) reklamované částky. — Novinová sazba povolena poštovním úřadem Praha 022, č. 313-348-Be-55.

Vytiskl Knihitisk 1, národní podnik, Praha 1-Malá Strana, Karmelitská 6.

Dohlédací poštovní úřad Praha 022.